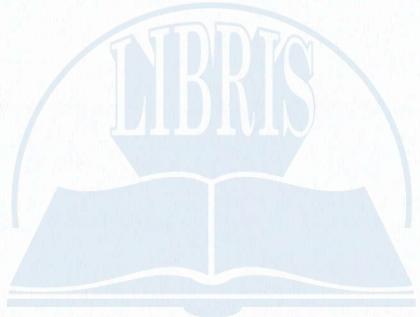

Tarun J. Tejpal

POVESTEA ASASINILOR MEI

Traducere din limba engleză și note de
Ioana Văcărescu

TĂIIZAREA ÎMUI AVEA?

nu în perioada în care el era în cîteva săptămâni într-o zonă de conflict armat, unde în mijlocul lui erau să se întâmple cîteva situații în care el și-a pierdut viața. În urmă cu un an, într-o zi, într-o zonă în care erau să se întâmple cîteva situații în care el și-a pierdut viața, el a venit la o întâlnire cu un prieten să-i spui că nu poate să se întâmple cîteva situații în care el și-a pierdut viața.

În dimineață în care am aflat că fusesem asasinat ședeam în biroul meu de la etajul doi, uitându-mă pe fereastra înaltă la zulufii gălbui ai salcâmului, care în câteva zile își schimbaseră culoarea din auriu orbitor într-un bej palid, ca și cum ar fi fost spălați cu un detergent puternic. Dincolo de bietul copac chel, care-și pierdea zulufii prematur, cerul era de un azuriu pur. În câteva minute avea să se deschidă la culoare și soarele avea să-i dea o asemenea strălucire, încât ar fi fost imposibil să-mi ridic privirea, fie și pentru o clipă, pentru a zări burțile dolofane ale avioanelor care se pregăteau de aterizare.

Nu era nici șapte dimineață.

Mă strecuram devreme din dormitorul întunecos, fără a arunca vreo privire spre soția mea, care dormea întinsă în toate părțile, pe burtă, cu mâinile și picioarele aruncate într-o parte și în alta, ca și cum ar fi fost strivită de un picior gigantic. Spălându-mă pe dinți în chiuveta din salon, mă uitasem peste ziarele de weekend, pline de informații palpitante despre locuri unde se mânâncă bine și rulează filme, după care, ocolind ceaiul pe care îl pusese la infuzat Felicia, ieșisem din casă încercând să fac cât mai puțin zgromot cu putință.

Pe alea domnea liniștea dimineții de duminică, nicio frunză nu se mișca în șirul lung de copaci de foc sau în smochinul singularistic. Rambir, paznicul nostru de noapte, își abandonase postul și probabil moția în ghereta de dimensiunea unui pat, sau poate se ocupa de treburile pe care le avea în fiecare dimineață. Nu se mișca decât corcitură aciuată pe aleea noastră, care scurma după mâncare în maldărul de gunoi de la colț. Cu blana

colorată în multe nuanțe de maro, o față lungă de șoarece și un ochi și un picior bolnavi, fusese botezată Jeevan, după personajul negativ fonfăit și sarcastic din faimosul film indian din anii 1960, de îmbuibusatul unchias de la numărul C-1. Bătrânul, Sharmaji, care făcea glume prostești cu copiii din colonie și-i mângâia ușor pe brațe, stătea în fața porții și striga la copilași, iar dacă se întâmpla să fie căinele prin preajmă, începea să fonefie sarcastic. Copiii, cu ochii în altă parte, treceau, de cele mai multe ori, în fugă prin dreptul casei lui.

Înainte ca Jeevan să apuce să șchiopăteze până la mine, dând din coadă, m-am grăbit să ajung la mașină și să trăntesc portiera după mine. Vreme de patru ani reușisem cu succes să nu am cu el niciun fel de relație. De asta mă puteam lipsi.

N-aveam nevoie de alte relații.

La birou, parcarea era minunat de pustie, cu excepția unui vânjos scuter Bajaj, verde, uzat și vechi – cu capul plecat într-o parte, cu ochii crăpați –, care se odihnea în suportul său. Proprietarul stătea tolănit imediat dincolo de intrare, pe canapeaua fără brațe de la recepția clădirii. Când am intrat, s-a ridicat repede în picioare, pierzându-și echilibrul și chinuindu-se să-și țină cu mâna pantalonii descheiați. I-am spus:

— Sippy, afurisit ce ești, iar ai tras la măsea toată noaptea!
— Nu, domnu'. Da, domnu'. Nu, domnu'... mi-a răspuns el.

Sippy arăta ca și cum și-ar fi petrecut ultimii cincizeci de ani masturbându-se în draci. Avea aerul deșănat al stereotipului – ochii adânci în orbite, obrajii supuți, câteva șuvițe subțiri de păr care abia se țineau pe scalpelul închis la culoare, brațe și picioare slabănoage, precum și atitudinea lingușitoare a unui om care nu-și dorea decât o nouă doză. Se chinuia să-și alinieze nasturii de la pantaloni și să găsească cheia de la biroul meu în același timp. I-am tras una peste mâna care orbecăia în serătarul deschis și, plonjând direct în harababura de alamă și oțel dinăuntru, mi-am luat cele patru chei subțiri și lungi, prinse de un breloc sub formă de cizmă lungă cu toc de piele maronie.

Fantezia europeană absurdă a curva, luată dintr-un catalog străin sau din vreun film? Care om din India astă mare s-ar fi gândit să facă un asemenea breloc?

Când am început să urc scările, Sippy încă scocea, harnic nevoie mare, în sertar. Abia după câteva minute avea să-și dea seama că scena aceasta se terminase demult. Așa era el, avea un soi de metabolism cu reacție întârziată. Când schimba un bec, mai schița de câteva ori gestul de a-l roti după ce acesta se aprinsese. Adeseori, când făcea mici reparații în jungla de fire și siguranțe de la principalul tablou electric de sub scări, se mai întâmpla să atingă un fir neizolat și să se aleagă cu un soc electric; vedeam cu toții scânteia mânoioasă care țășnea din fire și apoi, câteva secunde mai târziu, Sippy sărea cât colo, ținându-și mâna strâns și väicăndu-se: „Vai, pe maică-mea moartă, aoleo, pe maică-mea moartă!“ Băieții din birou îi spuneau Unchiul Petardă și toată lumea îi dădea răstăt indicații de câte două, trei, patru ori. Dacă se simțea vreodată ofensat, nu o arăta deloc. Te întâmpina întotdeauna cu o față serioasă, dispus să facă orice i se cerea.

Când am deschis ușa biroului meu de la etajul doi, telefonul cântă deja. Era tot Sippy, care mă întreba dacă voi am niște ceai. Abia am apucat să aprind luminile și să ridic jaluzelele de plastic, că telefonul a țărât iar. Tot Sippy. Voia să știe dacă să-mi aducă și o chiflă cu omletă. Tocmai deschideam calculatorul, când m-a sunat iarăși. O omletă sau două? I-am răspuns:

— Aoleo, afurisitule, o sută de omlete! Si toate să fie rotunde ca niște fudulii și scoase direct din curul găinii!

După obișnuita întârziere, mi-a zis:

— Bine, domnu'.

Am așteptat ca iconițele să se alinieze frumos în partea de sus și de jos a ecranului, ca două echipe de fotbal ținăinte de începerea unui meci. După marea eră a cuvântului scris, lumea se întorcea acum la epoca dinaintea scrierii. Secole întregi se căutaseră cuvinte care să descrie fiecare imagine, fiecare senzație, fiecare sentiment; acum ne străduiam să găsim câte o imagine pentru fiecare cuvânt, fiecare senzație, fiecare sentiment. Publicitatea, televiziunea, cinematografia, fotografia, computerele, mobilele,

grafica, animația – totul căuta să preschimbe forma unduitoare a cuvântului în splendoarea imaginii. Pe tot globul, marii Picasso ai Photoshopului stăteau cocărjați la mașinăriilor lor, îmbinând fotografii foarte diferite pentru a crea imagini atât de neverosimile, încât niciun cuvânt să nu le poată face față. Imaginația nu mai avea nevoie de cuvinte pentru a-și negocia cotoanele cele mai întunecate. Imaginația își servea cele mai neînchipuite meandre prin imagini prefabricate, pe care toți le puteau împărtăși. Era același Mordor pentru toți. Același Frankenstein pentru toți. Aceeași Clopoțică pentru toți. Nu trebuia să ni-l mai imaginăm pe Davy Jones – o companie de grafică din Silicon Valley îl producea deja pentru noi. Ne alegeam cu toții ilustrațiile din balta universală. Monstrul individual pierise. Pasiunea personală pierise. Durerea personală pierise. Furia era o iconiță. Dragostea, o imagine. Sexul, un organ. Viitorul, o matrice. Dacă și l-am putut imagina sau dacă l-am putut simți, și s-ar fi înfățișat imediat – în orice culoare, din orice unghi – fără eforturile cuvântului. Până și Dumnezeu avea să fie, până la urmă, micșorat. Nu mai mare decât ecranul, nu mai dens decât un pixel.

Încă nu pusesem la treabă nicio iconiță când telefonul a sunat din nou. O voce necunoscută a cerut, în hindi, cu mine. Probabil Sippy schimbase centrala pe direct înainte de-a ieși după mâncare. I-am răspuns că era duminică și că duminica nu veneam la birou. Vocea a întrebat dacă putea vorbi cu altcineva sau dacă își putea da numărul meu de acasă. I-am răspuns că duminica dimineața nu era nimeni acolo în afară de mine, omul de serviciu, și că nu aveam voie să dau numerele de telefon. Mi-a spus că era o problemă de viață și de moarte, crucială. I-am răspuns că la fel de importantă este și duminica lui *sahib*¹. Vocea mi-a răspuns:

— Ești un *chutiya*² și meriți să rămâi măturător câte zile ai avea!

¹ În hindi, formulă de adresare respectuoasă în comunicarea cu bărbații. În India colonială, termenul era folosit cu sensul de „stăpân“, „domn“, pentru bărbații europeni.

² „Nenorocit“ (hindi).

Jucătorii de fotbal erau gata, iar imaginea de pe monitor, nemăscătat, însă chiar nu era nimic de făcut. Nu voisem decât să scap de-acasă. Nu intra în discuție nici măcar să stau pe net, pentru că serverul de la parter era închis duminica.

Am privit pe fereastra înaltă la florile de salcâm decolorate, moarte înainte de vreme, care acopereau podeaua balconului, ca o metaforă superfluă pentru frumusetea efemeră a lucrurilor. Salcâm. Cât de melodios îi era numele. Cât de dulce îl pronunțase fata aia malayali înainte să îmi umezească mâna. Eu abia dacă observasem copacul până atunci, însă ea îi rostise numele cu mai multă ardoare decât numele meu, aşa că fusesem nevoit să fiu atent, mimând curiozitatea pentru ca ea să se miște în continuare. O lecție de botanică presărată cu gemete adânci și lente. Câteva săptămâni mai târziu, când între noi totul se terminase, nu mai rămăsesese decât amintirea unor nume de copaci și a felului în care insistă să-mi freacă obrazul de al ei. Nu mă deranja. Îmi plăcea pielea închisă la culoare, cu toate că mama pornise la vânătoare după cea mai blondă fată din nordul Indiei când voise să mă însoare. Fata din Punjab pe care o alesese, în cele din urmă, avea pielea atât de albă, că te dureau ochii când o priveai, și pe piele avea mici protuberanțe când era goală.

Mobilul a început să vibreze pe suprafața de sticlă a mesei ca o insectă captivă. Era mama; probabil voia să întrebe dacă mergeam s-o vizităm în ziua aceea. Am pus o batistă împăturită sub telefon, ca să estompez zgomotul. La câteva secunde după ce încetaseră vibrațiile, au început din nou. Tot mama. M-am lăsat pe spate în scaun privind ecranul telefonului, care se lumina intermitent. S-a stins, ca apoi să se aprindă iar. De data asta nu era mama, ci un număr pe care nu l-am recunoscut. Acesta a dispărut apoi, fiind înlocuit de un alt număr pe care nu-l știam. Pe urmă a sunat iar mama, apoi încă un număr pe care nu-l știam; apoi Pramod, contabilul de la birou, după care un număr care semăna cu unul dintre cele necunoscute de mai devreme. Pe urmă numărul de telefon de acasă, apoi iarăși mama și după-a nevestă-mea. Mobilul, care trepida întruna, împingea încet batista de-a lungul mesei. Mama știam foarte bine că era crizată. Dar ce era cu restul orașului ăstuia ă tacănit? Și într-o dimineată de duminică?